

Orquíidies del gènere serapia

Calldetenes

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Entorn rural de Calldetenes (08506 Calldetenes) Serra de Sant Marc
Emplaçament Des del nucli de Calldetenes, cal agafar els camins que duen al serrat de St.Marc

Coordenades:

Latitud: 41.91475
Longitud: 2.29736
UTM Est (X): 441731
UTM Nord (Y): 4640550

Classificació

Número de fitxa 08037 - 125
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Espècimen botànic
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Com a altres varietats d'orquíidies, es veuen afectades per l'abocament de purins, el pas de motos i quads descontrolats els caps de setmana, i l'immediat procés d'urbanització d'algunes zones properes al Serrat de Sant Marc.

Protecció Inexistent
Accés Sense accés
Ús actual: Social
Titularitat Pública

Fitxes associades:

[Serra de Sant Marc](#)

Autoria de la fitxa Raquel Valdenebro Manrique
Data de registre de la fitxa: dc., 15/11/2006 - 01:00

Descripció

Aquest gènere d'orquídies es localitzava als pendents del serrat de Sant Marc. Compta amb una espècie que és la *lingua*, que també es coneix amb el nom de *llengües de gall*. Actualment fa anys que no se la localitza, i és possible que hagi desaparegut. Fa anys que no es localitzen exemplars i se la dona per extingida en aquesta localitat. Es tracta d'un gènere amb les fulles estretes i caniculades. Les bràctees són de mateix color que els sèpals i amb nervis foscos. Es tracta de sèpals allargats, laceolats i lleugerament asimètrics. El label és sense espoló i recobert de pilositats.

Història

Les orquídies són la família més gran de plantes que floreixen, i es troben classificades en 88 subtribus i uns 660 gèneres, que inclouen diferents espècies. En total es calcula una varietat de 25.000 espècies. Aquesta planta es troba pràcticament a tot el planeta, que s'adapti a condicions molt extremes. Existeixen diferents tipus d'orquídies: les epitàfies, que viuen sobre els troncs dels arbres, malgrat que no són parasitàries, i apareixen sobre tot als països tropicals; les terrestres, que són les que creixen bàsicament a Europa, les litòfiles, que viuen sobre pedres; les sapròfites, que creixen sobre substàncies orgàniques mortes i no tenen clorofil·la, i les subterrànies. Es tracta d'una planta tant monopodial, que vol dir que creix cap amunt, com simpodial, que vol dir que creix amb ramificacions horitzontals. El terme *Orphis*, del grec *ophis*, i vol dir serp. El nom li a ser donat per G. Bauhin (1560-1623), ja que les seves flors, provistes d'un casc de sèpals verds i d'un label bífid, recorda un cap i una llengua de serp. Aquesta varietat es presenta sobretot al Mediterrani, des de les illes Canàries fins el Caspi, i per tot el nord del Magrib. En el terme de Calldetenes s'hi localitzen de forma endògena una gran varietat d'orquídies, que es troben arrelades, especialment als prats, pendents, i a la Serra de Sant Marc. El sòl d'aquests serrats afavoreix el creixement i desenvolupament d'aquesta espècie. Efectivament, es tracta d'una planta terrícola molt exigent a l'hora de triar el sòl on establir-se, ja que necessita un sòl molt ric en sals minerals i especialment en calç. També tria sòls àcids, malgrat que cada gènere té les seves preferències. La vegetació arbustiva de l'entorn, afavoreix la producció dels fongs necessaris per la reproducció d'aquesta espècie. Al llarg dels anys, s'han pogut localitzar als serrats de Sant Marc, un total de vint-i-dues espècies, algunes de les quals actualment han desaparegut. El nom de *seràpia* li ve del deu egipci *serapis*, deu de la fertilitat, relacionat amb les orgies. *Dioscórides*, va referir-se a aquestes orquídies amb aquest nom possiblement per constituir un potent afrodisíac.

Bibliografia

DELFORGE, P (2002) *Guía de las orquídeas de España y Europa, norte de África i Próximo oriente*. Ed. Lynx. Barcelona. HÖPPING, U i AUROUX, J.L. (1996) *Les orquídies silvestres del moianès*. Ed. Raima. Col·lecció l'ecoteca Raima. Moià. MARTIJA OCHOA, M. (2003) *El gran libro de las orquídeas*. Ed. De Vecchi. Barcelona.